

Det kongelige helse- og omsorgsdepartement
Det kongelige kommunal- og moderniseringsdepartement

Til landets ordførere

Deres ref

Vår ref

Dato

20/3192-

04. september 2020

Om oppfølging av TISK-strategien og finansiering

Kommunene gjør, og har over det siste halvåret gjort, en formidabel innsats i bekjempelsen av koronaviruset. Deres arbeid med og oppfølging av TISK-strategien (teste-isolere-smittesporer i karantene) er helt avgjørende for å håndtere pandemien over tid. Det er også nødvendig at kommunene handler raskt og målrettet med befolkningsrettede tiltak når det er påkrevet.

For å få til en god oppfølging av pandemien, må kommuner og nasjonale myndigheter arbeide godt sammen. For regjeringen er det blant annet viktig å bidra med nødvendig faglig støtte via Helsedirektoratet og Folkehelseinstituttet. Videre bør kommunene i nødvendig grad samarbeide med andre kommuner og helseforetak for å sikre seg at det er tilstrekkelig kapasitet og kompetanse til å håndtere utbrudd. Fylkesmennene har en rolle i å bidra til en slik samordning.

Mange kommuner rapporterer at de oppfyller kravene til testkapasitet, men at det er utfordringer med tilgang på helsepersonell og logistikken rundt prøvetakingen. Helsedirektoratet har, for å bedre på personellsituasjonen, opprettet en base der helsepersonell som vil arbeide med koronaviruset i kommunene kan melde seg, nasjonalthelsepersonell.no. Så langt har om lag 7500 personer meldt seg. I brev av 19. august peker Helsedirektoratet på at helsepersonelloven legger til rette for å benytte annet personell enn helsepersonell forutsatt at det gis nødvendig opplæring og veiledning. Vi er kjent med at mange kommuner alt er godt i gang med dette.

Arbeidet med bekjempelsen av koronaviruset vil kreve at vi står i dette sammen over tid. Selv om det arbeides intenst med å utvikle vaksiner, anbefaler regjeringen at kommunene rekrutterer personell til å opprettholde beredskapen på området i første omgang til sommeren 2021. Det er et mål at kommunene skal kunne teste 1,5 prosent av befolkningen per uke i perioder med liten forekomst av tilstander med symptomer forenlig med covid-19 og at kapasiteten ved behov raskt skal kunne økes til 5 prosent ved høy forekomst av tilstander med covid-lignende symptomer.

Mange oppgaver i TISK er oppgaver som kommunene normalt ikke utfører til daglig. Vi ser behovet for opplæring og bistand knyttet til dette. Helsedirektoratet og Folkehelseinstituttet vil derfor følge kommunene tett framover. Folkehelseinstituttet har utarbeidet veiledning og kurs i smittesporing som ligger lett tilgjengelig på deres nettsider. Et nasjonalt smittesporingsteam er også under oppbygging i Folkehelseinstituttet. Teamet vil bistå kommunene i deres arbeid med smittesporing. Kommunene som ikke har hatt lokale utbrudd, bør gjennomføre beredskapsøvelser. Kommuner som har hatt lokale utbrudd, bør evaluere håndteringene og dele erfaringene med andre.

Den 20. august gjennomførte vi et møte med noen store kommuner, noen spesielt berørte kommuner, én fylkeskommune og KS om TISK. Inntrykket fra møtet er at kommunene gjør en stor innsats for å nå målet om å kunne teste 5 prosent av befolkningen. I møtet understreket vi betydningen av at kommunene ikke primært baserer test- og sporingsaktiviteten på å omdisponere personell fra egne helse- og omsorgstjenester, men at man i all hovedsak rekrutterer eget personell til dette. Helsedirektoratet redegjorde i møtet for flere muligheter for å sikre tilstrekkelig tilgang på personell. Direktoratet har i etterkant sendt kommunene brev om dette. Vi vil igjen benytte anledningen til å understreke viktigheten av at kommunene verner tjenestene til særlig sårbare grupper, blant annet sårbare barn og unge. Helsesykepleiere som jobber i helsestasjon og skolehelsetjeneste må ikke omdisponeres til arbeid med TISK.

Vi vil med dette brevet forsikre kommunene om at regjeringen tar sikte på å dekke alle nødvendige kostnader i kommunesektoren med oppfølgingen av TISK-strategien og særskilte smittevernstiltak i 2020 og 2021. Det vil bli vurdert særskilt kompensasjon til kommuner som har hatt store ekstrautgifter som følge av lokale virusutbrudd.

For å sikre oss innsikt i hva de økonomiske konsekvensene av covid-19-situasjonen for kommunesektoren er, har Kommunal- og moderniseringsdepartementet nedsatt en arbeidsgruppe med deltakere fra departementene og kommunesektoren. Vurderinger av kommunenes kostnader med TISK og særskilte smittevernstiltak inngår naturligvis i dette arbeidet. Arbeidsgruppen vil ferdigstille en første delrapport i oktober, slik at regjeringen i nysalderingen av 2020-budsjettet kan ta høyde for ekstrakostnadene.

Regjeringen vil legge frem et tilleggsnummer til 2021-budsjettet i løpet av november måned med foreløpige anslag for merutgifter og mindreinntekter for kommunesektoren i 2021, med tilhørende bevilgningsforslag. Når kommunene skal utarbeide sine årsbudsjetter for 2021, kan de legge innholdet i dette brevet til grunn.

Med hilsen

Bent Høie
Helse- og omsorgsminister

Nikolai Astrup
Kommunal- og moderniseringsminister